EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

20. 3. 2012 B7-0187/2012

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o evropském integračním procesu v případě Kosova (2011/2885(RSP))

Ulrike Lunacek
za Výbor pro zahraniční věci

B7-0187/2012

Usnesení Evropského parlamentu o evropském integračním procesu v případě Kosova (2011/2885(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. října 2011 nazvané „Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2011–2012“ (COM(2011)666) a zprávu Komise o pokroku Kosova za rok 2011 (SEC(2011)1207), která je k němu připojena,

– s ohledem na závěry zasedání Rady pro obecné záležitosti ze dne 7. prosince 2009, 14. prosince 2010 a 5. prosince 2011, v nichž Rada, aniž by byla dotčena stanoviska členských států ke statusu Kosova, zdůrazňuje a znovu připomíná, že z perspektivy případného uvolnění vízového režimu by po splnění všech podmínek mělo těžit i Kosovo, vítá záměr Komise zahájit ke konci roku dialog o vízovém režimu a vyzývá Komisi, aby zaujala strukturovaný přístup, který přiblíží kosovské občany EU,

– s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1244/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, a zejména na jeho přílohu I, v níž se odkazuje na osoby s bydlištěm v Kosovu z důvodů právní jistoty a bezpečnosti[1],

– s ohledem na společnou akci Rady 2008/124/SZBP ze dne 4. února 2008 o misi Evropské unie na podporu právního státu v Kosovu EULEX KOSOVO pozměněnou společnou akcí Rady 2009/445/SZBP ze dne 9. června 2009 a rozhodnutím Rady 2010/322/SZBP ze dne 8. června 2010,

– s ohledem na společnou akci Rady 2008/123/SZBP ze dne 4. února 2008 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie v Kosovu a na rozhodnutí Rady 2011/478/SZBP ze dne 28. července 2011 o prodloužení mandátu zvláštního zástupce Evropské unie v Kosovu,

– s ohledem na prohlášení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku EU, místopředsedkyně Komise o situaci v Kosovu ze dne 27. července 2011,

– s ohledem na tiskové zprávy Rady Evropské unie o dialogu zprostředkovaném ze strany EU,

– s ohledem na společná prohlášení přijatá na zasedáních meziparlamentního shromáždění EP-Kosovo ve dnech 28.–29. května 2008, 6.–7. dubna 2009 a 22.–23. června 2010 a dne 20. května 2011,

– s ohledem na závěrečnou zprávu volební mise odborníků Evropské unie vyslané do Kosova ze dne 25. ledna 2011,

[1] Úř. věst. L 336, 18.12.2009, s. 1.

– s ohledem na svá předchozí usnesení,

– s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1244(1999),

– s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN ze dne 9. září 2010 o dialogu mezi Bělehradem a Prištinou (A/RES/64/298), kterou společně předložily Srbsko a 27 členských států EU, která byla přijata na základě obecné shody a která uvádí, že cílem dialogu je „podpora spolupráce, dosažení pokroku na cestě k Evropské unii a zlepšení života občanů“, a vítá ochotu EU napomáhat tomuto dialogu,

– s ohledem na závěrečnou zprávu zvláštního vyslance OSN o budoucím statusu Kosova a na souhrnný návrh na řešení statusu Kosova ze dne 26. března 2007, a zejména na jeho ustanovení týkající se lidských práv a základních svobod společenství a jejich členů, náboženského a kulturního dědictví a decentralizace,

– s ohledem na poradní stanovisko Mezinárodního soudního dvora ze dne 22. července 2011 ohledně souladu jednostranného vyhlášení nezávislosti prozatímními orgány samosprávy Kosova s mezinárodními právními předpisy,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že na zasedání Evropské rady v Soluni ve dnech 19. a 20. června 2003 bylo všem západobalkánským státům přislíbeno, že budou moci přistoupit k Evropské unii, a vzhledem k tomu, že tento příslib byl znovu zopakován na zasedání na vysoké úrovni o západním Balkánu v Sarajevu dne 2. června 2010;

B. vzhledem k tomu, že Evropská unie vždy obhajovala udržitelnost multietnických států s několika náboženstvími na západním Balkáně, které by se zakládaly na hodnotách demokracie, tolerance a multikulturalismu;

C. vzhledem k tomu, že z hlediska procesu evropské integrace a zajištění bezpečnosti a stability v regionu má zásadní význam regionální spolupráce a dobré sousedské vztahy;

D. vzhledem k tomu, že Ahtisaariho plán zůstává dobrým rámcem pro řešení sporů ohledně severu a pro udržení územní a politické celistvosti Kosova;

E. vzhledem k tomu, že přetrvávající slabost právního státu vede k pomalejšímu dosažení vyzrálé demokracie a poškozuje hospodářství, což podkopává dlouhodobý rozvoj;

F. vzhledem k tomu, že mezi hlavní priority mise EULEX patří boj proti korupci a organizované trestné činnosti a vyšetřování a trestní stíhání válečných zločinů;

1. konstatuje, že vyhlášení nezávislosti Kosova uznalo 85 zemí, včetně 22 členských států EU; uvítal by, kdyby zbývajících pět členských států EU tento krok učinilo také; uvítal by rovněž jejich aktivnější zapojení do zprostředkování rozhovorů mezi Srbskem a Kosovem; připomíná, jak je pro EU důležité, aby se zavázala k dialogu s touto zemí, a pokládá tento závazek za zásadní pro zachování stability a bezpečnosti v bezprostředním sousedství EU;

2. klade důraz na evropskou perspektivu Kosova, která je v souladu s evropskou perspektivou celého západobalkánského regionu, což je významnou motivací k provádění

nezbytných reforem; upozorňuje na to, že strategie EU, která měla pro občany Kosova takovou budoucnost učinit skutečností, nebyla dosud úspěšná a že bylo dosaženo jen skromných výsledků; vítá jmenování zvláštního vyslance EU, který zároveň zastává funkci vedoucího úřadu EU;

3. zdůrazňuje potřebu zlepšit spolupráci mezi misemi EU a dalšími mezinárodními misemi působícími v Kosovu, aby se zabránilo překrývání činnosti a aby se zajistilo účinné hospodaření se zdroji;

4. znovu opakuje své stanovisko vyjádřené v usneseních ze dne 29. března 2007, 5. února 2009 a 8. července 2010, že je nutné odmítnout možnost rozdělení Kosova;

5. vyjadřuje znepokojení nad závažnými nedostatky, které provázely parlamentní volby v prosinci 2010; vyzývá k řádnému vyšetření volebních podvodů, které by odhalilo jednotlivé osoby nesoucí politickou odpovědnost za nesrovnalosti, a k rychlému a přiměřenému potrestání všech pachatelů, včetně místních volebních úředníků, s cílem ukončit stav beztrestnosti, který podkopává důvěru společnosti ve státní orgány a jejich legitimitu; naléhavě požaduje, aby se pozornost soustředila na vyřešení případů volebních podvodů, a proto vyzývá kosovské státní instituce (státního zástupce, Nejvyšší soud a kosovskou Soudní radu) k tomu, aby zdokonalily způsob koordinace své práce; zdůrazňuje, že dobře fungující volební rámec má pro fungování demokratických institucí zásadní význam;

6. vyzývá všechny strany, ať už se jedná o vládu, nebo o opozici, aby urychleně pokročily ve slibovaných ústavních a volebních reformách, jak se zavázaly voličům po volbách, s cílem zajistit větší transparentnost volebního systému a jeho soulad s mezinárodními normami, zejména s normami Rady Evropy;

7. konstatuje, že kosovské orgány úspěšně vyřešily krizi spojenou s volbou prezidenta na počátku roku 2011; blahopřeje Kosovu ke zvolení první ženy do čela státu a poukazuje na to, že prezidentka Jahjagová je také nemladší demokraticky zvolenou hlavou státu v Evropě;

8. lituje, že zahájení vízového dialogu bylo několikrát odloženo, a opakuje, že jeho zahájení podporuje; vítá záměr Komise konečně v souladu s předchozími závazky týkajícími se naplnění evropské perspektivy západního Balkánu zahájit tento proces ke konci roku, aniž by tím byla dotčena stanoviska členských států ke statusu Kosova, s cílem působit proti vzrůstající izolaci kosovských občanů, což má negativní dopad zejména na nejohroženější skupiny a na mládež; vítá, že Rada podpořila tento záměr na svém zasedání dne 5. prosince 2011, kdy znovu zopakovala, že jakmile budou splněny veškeré podmínky, k liberalizaci vízového režimu v Kosovu skutečně nakonec dojde; zdůrazňuje, že lepší mezilidské kontakty jsou významnou pobídkou pro demokratizaci a hnací silou dalších reforem v regionu;

9. upozorňuje, že problémem pro Kosovo zůstává návrat uprchlíků a osob, které byly ve vlastní zemi přesídleny; vítá snahu kosovských orgánů v této oblasti a vyzývá k dalšímu úsilí na ústřední a místní úrovni, které by zajistilo sociálně-ekonomickou integraci navrátilců se zvláštním přihlédnutím k potřebám srbských, romských, aškalských a egyptských navrátilců;

10. poukazuje na nutnost zajistit účinnou spolupráci a koordinaci mezi veškerými příslušnými ministerstvy a na potřebu poskytovat ve spolupráci s mezinárodními zúčastněnými stranami školení, zajistit budování kapacit a odbornou pomoc místním institucím a koordinačním strukturám; zdůrazňuje, že je důležité vyřešit otázku restitucí majetku navrátilců a zajistit navrácení majetkových práv v případě srbských občanů Kosova;

11. zdůrazňuje nutnost dosáhnout zásadního pokroku v jednáních o dohodě mezi Kosovem a sousedními zeměmi, pokud jde o právní nástupnictví a majetková práva;

12. zdůrazňuje význam dialogu s Bělehradem probíhajícího po dosažení dohody mezi Srbskem a Kosovem v rámci Valného shromáždění OSN v září 2010, kterému je EU nápomocna, pro regionální spolupráci a dosažení evropské perspektivy v případě obou zemí; je potěšen tím, že dosud proběhlo osm kol těchto rozhovorů, které vyústily v několik předběžných dohod, z nichž poslední dohoda o integrované správě hraničních přechodů v severní části země, která zavedla jednotnou společnou integrovanou kontrolu, byla vyjednána dne 2. prosince 2011;

13. je nicméně znepokojen tím, že předchozí dohody, jež jsou důležité pro zlepšení každodenního života občanů na obou stranách hranic, např. dohoda o celních kolcích, nebyly srbskou stranou provedeny, což vedlo vládu Kosova v červenci 2011 k rozhodnutí přijmout odvetná opatření; vyzývá srbskou vládu, aby prokázala ochotu dosáhnout cílů dialogu a dohod, zejména snahu nalézt pravidla, která by Kosovu umožnila plně se zapojit do regionální spolupráce, a aby je bez prodlení a účinně uplatňovala;

14. zdůrazňuje, že obě strany by podle očekávání měly k této problematice přistupovat pragmaticky, což vyžaduje angažovanost, vytrvalost a smysl pro odpovědnost při hledání řešení; doufá, že bude brzy dosaženo dohod o všech zbývajících otázkách, aby mohla být otevřena cesta k dosažení skutečné regionální stability a dobrých sousedských vztahů a aby Kosovo mohlo dosáhnout smluvních vtahů s EU;

15. zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby parlamenty a společnosti obou států byly o výsledcích tohoto dialogu odpovídajícím způsobem informovány, aby byla zajištěna transparentnost a legitimita tohoto procesu; upozorňuje na to, že EU by měla v této komunikaci sehrát svou úlohu, stejně jako ve sbližování obou stran a usnadňování mezilidských kontaktů;

16. naléhavě žádá Radu a Komisi Evropské unie, aby co nejdříve vyjednaly obchodní dohodu s Kosovem, což má pro rozvoj této země a pro úspěšný boj proti nezaměstnanosti zásadní význam;

17. je hluboce znepokojen nestabilní a napjatou situací na severu země a důrazně odsuzuje nepřijatelné násilí vůči misi KFOR a kosovským orgánům v této oblasti, jež vede ke ztrátám na životech a ke zraněním; vyzývá k obnově právního státu v této oblasti na základě intenzivnějšího boje proti organizované trestné činnosti a kriminálním strukturám využívajícím tuto oblast jako útočiště, které je mimo kontrolu jakéhokoli orgánu; vyzývá k urychlenému a úplnému odstranění silničních zátarasů a k zajištění volného pohybu lidí a zboží, včetně přístupu mezinárodního společenství a celních orgánů Kosova k hraničním přechodům, a vítá prohlášení srbského prezidenta v tomto ohledu; vyzývá srbskou vládu, aby rozpustila paralelní struktury působící na území Kosova;

18. zdůrazňuje, že uplatnění Ahtisaariho plánu na severu země by kosovským Srbům poskytlo širokou autonomii a zaručilo by jim jejich práva a základní svobody; opakuje, že pouze výsledky dosažené na základě dialogu přinesou trvalé řešení, a vyzývá kosovskou vládu, aby vynaložila veškeré úsilí k vypracování a uplatnění efektivní strategie zaměřené na občany na severu Kosova s cílem usnadnit realizaci tohoto plánu; naléhavě žádá mezinárodní společenství, aby nadále podporovalo kosovskou vládu při hledání dlouhodobého mírového řešení situace na severu země;

19. zdůrazňuje, že kosovské orgány musejí přijmout další opatření zaměřená na srbskou menšinu zejména na severu země s cílem plně ji začlenit do kosovské společnosti; v této souvislosti vítá výraznější zastoupení kosovských Srbů v místních a celostátních správních orgánech, aby tak byla zajištěna propagace zájmů srbské menšiny a posílena její schopnost podílet se na rozhodovacím procesu, což by přispělo k jednotnosti Kosova;

20. vítá větší zapojení srbské komunity žijící jižně od řeky Ibar do institucionálního rámce Kosova, o čemž svědčí zvýšená účast ve volbách a při sčítání lidu; zdůrazňuje v této souvislosti klíčovou roli procesu decentralizace a vyzývá k dalšímu úsilí, má-li být korunován úspěchem, a zejména k zajištění úzké spolupráce mezi všemi úrovněmi správy; vyzývá k navýšení kapacity a rozpočtů místní správy; doufá, že tento model spolupráce může být rychle rozšířen i na sever, jak je stanoveno v Ahtisaariho plánu, a vyzývá také k tomu, aby byl v této oblasti prováděn účinný proces decentralizace, a to v zájmu zmírnění etnického napětí a upevnění stability;

21. zdůrazňuje význam mise na podporu právního státu EULEX, která je hmatatelným důkazem angažovanosti celé EU a jejích 27 členských států při zdokonalování fungování právního státu v Kosovu, a žádá Evropskou unii, aby vytvořila iniciativy zaměřené na zvýšení účinnosti této důležité mise na celém území Kosova a na to, aby byla tato mise přijímána pozitivněji; vyzývá kosovské orgány, aby upevnily spolupráci s misí EULEX a aby zajistily podporu práci mise EULEX ve všech oblastech jejího mandátu; bere na vědomí činnost mise EULEX na severu Kosova a zároveň ji vyzývá, aby zvýšila své úsilí s cílem naplnit svůj mandát v této oblasti; konstatuje, že v současné době probíhá přehodnocení mandátu mise, zejména pokud jde o její plánování, operace, správu a kontrolu, s cílem přizpůsobit ji měnící se situaci na místě;

22. uznává významný pokrok, jehož bylo dosaženo v některých oblastech, jako jsou policejní a celní orgány, a domnívá se, že je nutné zintenzivnit základní činnost v těchto oblastech zaměřenou na boj proti korupci a organizované trestné činnosti a také na válečné zločiny, tak aby tato mise přinesla hmatatelnější výsledky; je v tomto ohledu znepokojen velkým množstvím nevyřešených případů, jehož důvodem bylo to, že prozatímní správní mise OSN v Kosovu převedla na misi EULEX velký počet případů; zdůrazňuje odpovědnost mise EULEX, pokud jde o její výkonné pravomoci a její mandát pro sledování, instruování a poskytování poradenství; v tomto ohledu vybízí misi EULEX, aby přijala konkrétní opatření k dosažení rychlejšího pokroku při řešení případů korupce na vysoké úrovni; v této souvislosti upozorňuje na zásadní význam práce státních zástupců a soudců a vyzývá členské státy EU, aby zajistily jejich dostatečný počet vysláním vhodných pracovníků, a v případě potřeby využily i postupy najímání smluvních pracovníků s cílem obsadit volná místa;

23. vyzývá EU a její členské státy, aby zajistily odpovídající logistická opatření, která by umožnila pracovníkům mise EULEX naplňovat její poslání i v krizových situacích, jako je např. situace, která v současné době vznikla u severních přechodů v oblasti Mitrovice; upozorňuje na význam zajištění kontinuity činnosti mise; je znepokojen tím, že několik členských států EU oznámilo, že stáhnou své speciální policejní jednotky, a žádá je, aby své rozhodnutí s ohledem na neustálou potřebu přítomnosti těchto jednotek přímo na místě přehodnotily;

24. zdůrazňuje nutnost účinného vnitřního řízení, koordinace a spolupráce v rámci mise EULEX; upozorňuje na potřebu počínat si při činnosti mise EULEX transparentně a odpovědně a prokázat citlivost k politickému kontextu její práce s cílem zvýšit její legitimitu v očích občanů; kromě toho zdůrazňuje, že je důležité být v neustálém úzkém kontaktu s vládou Kosova, jejími občany a sdělovacími prostředky; vyzývá misi EULEX, aby občany Kosova informovala o dosažených výsledcích a aby usilovala také o získání větší důvěry a věnovala pozornost očekávání občanů;

25. domnívá se, že mise EULEX by měla naléhavě vyřešit některé strukturální nedostatky, jako je nedostatečná vnitřní odpovědnost a slabý vnější dohled;

26. vítá postupný přesun odpovědnosti, pokud jde o ochranu kulturních a náboženských míst na místní policii, což dokazuje, že místní orgány řádně fungují;

27. vybízí Kosovské shromáždění, aby posilovalo svou úlohu v demokratických a legislativních procesech v Kosovu; zdůrazňuje potřebu posílit kontrolní funkci shromáždění vůči činnosti vlády, a to zejména v oblasti kontroly rozpočtových výdajů; je znepokojen nejasnostmi v jednacím řádu shromáždění a jeho dodržováním; zdůrazňuje, že aby mohl tento orgán efektivně plnit svou funkci, musí fungovat v souladu s jasně stanoveným jednacím řádem a mít k dispozici odpovídající kapacity; vítá připravovaný program partnerství a vyzývá k větší podpoře rozvoje provozních kapacit shromáždění i odborného poradenství;

28. zdůrazňuje významnou úlohu Výboru pro evropskou integraci a Ministerstva pro evropskou integraci a vítá zlepšení vztahů mezi oběma orgány; vyzývá však kosovskou vládu, aby dále posilovala tyto instituce a zlepšovala jejich spolupráci;

29. vítá zřízení zvláštní vyšetřovací komise mise EULEX pro posouzení údajného nelidského zacházení s občany a nezákonného obchodování s lidskými orgány, jak požaduje rezoluce Rady Evropy ze dne 25. ledna 2011; žádá důkladné vyšetření zmíněných záležitostí; vyzývá všechny dotčené subjekty, včetně kosovských a albánských orgánů, aby při vyšetřování plně spolupracovaly, a všechny sousední země, aby práci vyšetřovací komise plně podpořily;

30. zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí k nalezení osob pohřešovaných od dob konfliktu v letech 1998–1999 i osob, které zmizely později; zdůrazňuje, že je základním lidským právem rodin, aby se dozvěděly, jaký byl osud jejich příbuzných, a že je to nezbytným předpokladem pro usmíření mezi společenstvími a pro mírovou budoucnost v regionu; plně tudíž podporuje úsilí pracovní skupiny pro pohřešované osoby a mise EULEX o modernizaci soudního lékařství v Kosovu; vyzývá k vynaložení většího úsilí při řešení případů souvisejících s událostmi z března 2004, neboť vyšetřování trestních

případů v této souvislosti nadále brání neochota a nízká efektivita;

31. zdůrazňuje, že hlavním problémem v zemi, stejně jako ve zbytku západobalkánského regionu, je i nadále rozsáhlá a systémová korupce, která podkopává důvěru občanů v právní stát a brání jim v přístupu k veřejným službám; vítá veškerá zlepšení legislativního rámce, která se připravují, a vybízí k jejich rychlému a řádnému zavedení a k vyvinutí většího úsilí o aktivnější řešení tohoto problému, zejména prostřednictvím posílení kapacit donucovacích orgánů a soudnictví v tomto ohledu a rovněž zajištěním transparentnosti při zadávání veřejných zakázek a výběrových řízeních; zdůrazňuje, že je nezbytný aktivní přístup a lepší spolupráce mezi Agenturou pro boj s korupcí, policií a státním zastupitelstvím; zdůrazňuje, že stávající klima beztrestnosti a nedostatek přiměřených trestů za korupci jsou jedním z hlavních problémů Kosova, a naléhavě žádá kosovské orgány, aby vypracovaly shrnutí dosavadních výsledků stíhání v oblasti boje proti korupci, včetně nejvyšších úrovní politické a hospodářské moci;

32. domnívá se, že otázka právního státu v Kosovu představuje nadále závažný problém a vyžaduje naléhavou pozornost; vybízí příslušné orgány, aby urychleně přijaly reformy, které jsou nezbytné pro přiblížení evropské perspektivy Kosova, která bude v konečném důsledku prospěšná pro veškeré obyvatelstvo;

33. vyjadřuje vážné znepokojení nad úlohou, již hraje organizovaná trestná činnost v Kosovu při páchání různých trestných činů v tomto regionu, včetně drog a obchodu s lidmi; konstatuje, že policejní a soudní kapacity pro boj proti organizované trestné činnosti jsou dosud nedostatečné, a vyzývá kosovské orgány, aby neprodleně přijaly opatření k jejich zlepšení; rovněž vyzývá kosovské orgány, aby zvýšily kvalitu a transparentnost legislativního procesu s cílem zajistit Kosovu spolehlivý právní rámec a zlepšit důvěru v právní systém;

34. zdůrazňuje význam mezinárodní spolupráce pro účinný boj proti organizované trestné činnosti; vyjadřuje politování nad tím, že vzhledem k neochotě některých členů mezinárodního společenství uznat kosovský stát nemohlo Kosovo navázat přímou spolupráci s Europolem a Interpolem; lituje toho, že výměna informací mezi misemi EULEX a UNMIK dosud řádně nefunguje; vyzývá Europol a Interpol, aby zahájily účinnou výměnu informací s Kosovem, a to buď prostřednictvím dohod o spolupráci, nebo tak, že Kosovu přiznají status pozorovatele; zdůrazňuje význam výměny informací mezi agenturou FRONTEX a Kosovem;

35. vítá pokrok v reformě soudnictví, požaduje však, aby bylo vyvinuto větší úsilí k zajištění profesionality soudců a státních zástupců a také jejich nezávislosti na jakémkoli politickém vměšování, jakož i k řešení korupce v jejich řadách; v této souvislosti vítá aktivní roli Ústavního soudu při zajišťování ústavnosti parlamentních postupů a objasňování funkční imunity; konstatuje, že soudní systém v Kosovu je i přes pokrok v některých oblastech nadále slabý a velké množství případů zůstává nevyřízeno; zdůrazňuje v této souvislosti potřebu pokračovat v reformách; zdůrazňuje zásadní význam zavedení plně funkčních a účinných programů ochrany a přemisťování svědků pro řádné fungování soudního systému a vyzývá k okamžitému přijetí opatření k uplatňování právních předpisů o ochraně svědků a vytvoření oddělení ochrany svědků v rámci kosovské policie a soudnictví; mimoto vyzývá členské státy EU a další země, které

se účastní mise EULEX, aby se zavázaly k účasti na programech přemisťování svědků; vyjadřuje politování nad tím, že soud v Mitrovici stále nefunguje na plný výkon, a vyzývá kosovské a srbské orgány, aby tento problém vyřešily s cílem zlepšit přístup občanů na severu země ke spravedlnosti;

36. zdůrazňuje význam profesionální, nezávislé, spolehlivé a dostupné veřejné služby pro řádné fungování státních institucí; za tímto účelem vyzývá k urychlenému přijetí akčního plánu k provedení reforem stanovených ve strategii veřejné správy; zdůrazňuje, že veřejná správa musí odrážet genderové i etnické složení kosovské společnosti a že o jejím složení by se mělo rozhodovat na základě profesionálních zásluh a bez politického vměšování do procesu jmenování úředníků;

37. zdůrazňuje, že svobodné, nestranné, silné a nezávislé sdělovací prostředky fungující v souladu s mezinárodními mediálními normami a zajišťující svobodu slova a přístup k informacím, jsou základním kamenem demokracie; vyzývá proto vládu, aby vytvořila vhodný právní rámec a zajistila jeho účinné provádění, včetně vynětí pomluvy z kategorie trestných činů; se znepokojením poukazuje na pokračující politické zásahy do činnosti sdělovacích prostředků a vyzývá příslušné orgány, aby učinily okamžité kroky k ochraně novinářů před hrozbami a jiným nátlakem v rámci jejich práce, a to včetně využívání veřejných informačních kampaní ve vybraných případech, s cílem podporovat nezávislé a pluralitní sdělovací prostředky, a zajistit tak kosovským občanům přístup k informacím; vyzývá k zajištění ochrany novinářů a ke stanovení minimálních pracovních práv a podmínek pro novináře; vyzývá k přijetí opatření zajišťujících transparentní vlastnictví sdělovacích prostředků a finanční a redakční nezávislost veřejnoprávního vysílání, mimo jiné i odpovídající (např. 20%) podíl nezávislých producentů na programové nabídce, včetně publicistických pořadů na aktuální témata;

38. je znepokojen tím, že diskriminace zůstává v zemi nadále vážným problémem, a vyzývá vládu, aby v souladu s mezinárodními standardy v oblasti ochrany lidských práv uplatňovala rozsáhlou antidiskriminační strategii zaručující rovnost všech lidí bez ohledu na jejich etnický původ, pohlaví, věk, náboženské vyznání, sexuální orientaci nebo zdravotní postižení, s cílem podporovat toleranci, respekt a porozumění v rámci úsilí o zvýšení povědomí o lidských právech na centrální i místí úrovni; zdůrazňuje, že je třeba přijmout další opatření k většímu posílení právních a správních prostředků k nápravě porušování lidských práv; upozorňuje zejména na situaci žen a romské, aškalské a egyptské komunity a na potřebu zajistit integraci všech dětí do vzdělávacího systému prostřednictvím vzdělávání v mateřském jazyce; vzhledem k etnické rozmanitosti Kosova naléhavě žádá příslušné orgány, aby v souladu s mezinárodními a evropskými standardy zajistily přístup k účinným mnohojazyčným veřejným službám;

39. zdůrazňuje význam úřadu veřejného ochránce práv pro ochranu práv a svobod občanů a vybízí vládu a Kosovské shromáždění, aby zvýšily úsilí o provádění doporučení veřejného ochránce práv; žádá o větší politickou, správní a finanční podporu tohoto úřadu, který by měl hrát klíčovou roli jako záruka dodržování lidských práv; konstatuje v této souvislosti, že nedostatečné lidské a finanční zdroje a nedostatek přiměřených pracovních prostor jsou nadále překážkou jeho řádného fungování;

40. naléhavě žádá vládu Kosova, aby zajistila dodržování ústavních ustanovení zaměřených

na zajištění respektu a ochrany menšin v praxi;

41. zdůrazňuje, že právní rámec Kosova stanovuje základy pro institucionalizaci rovnosti žen a mužů a pro provedení rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 o ženách, míru a bezpečnosti; zdůrazňuje nicméně, že sociální normy, tradice, špatné ekonomické podmínky a slabé instituce, zejména v oblasti soudnictví, umožňují nadále systematické odchylky od uplatňování stávajících právních předpisů, jejichž příkladem je omezený přístup žen k majetku, váhavost při uplatňování dědických práv a neschopnost žen požadovat svěření dítěte do péče; konstatuje, že nedostatečná ochrana žen před domácím násilím, nedostatečný přístup ke spravedlnosti za spáchané trestné činy, nerovný přístup dívek ke vzdělání, hospodářská nerovnost mezi ženami a muži a pokračující nedostatečné zastoupení žen v politickém rozhodování na všech úrovních svědčí o tom, že rezoluce č. 1325 zdaleka není respektována; vyzývá v tomto ohledu příslušné orgány Kosova, aby vynaložily veškeré úsilí o provádění této rezoluce;

42. vítá pokrok dosažený v oblasti ženských práv a rovnosti žen a mužů, jehož příkladem je zavedení placené mateřské dovolené v délce 9 měsíců; je však znepokojen vysokým procentem dívek, které předčasně ukončují školní docházku, a nedostatečným zastoupením žen na pracovním trhu, včetně klíčových odvětví společnosti; vyzývá příslušné orgány Kosova, aby aktivněji podporovaly účast žen na trhu práce a posilovaly jejich postavení;

43. připomíná klíčovou úlohu mezikulturního vzdělávání v Kosovu při posilování ducha respektu, přijímání ostatních a tolerance mezi národy, etnickými a náboženskými skupinami, kdy je chráněna identita každé skupiny a uznávána identita druhé skupiny; naléhavě žádá příslušné orgány Kosova, aby zajistily vzdělávací program zahrnující historii, kulturu a další atributy všech komunit, jež jsou tradičně v Kosovu přítomny, a posílily tak ducha tolerance;

44. vybízí vládu a parlament Kosova k vybudování moderního vzdělávacího systému veřejných a soukromých škol, který bude respektovat oddělení náboženských komunit a státu a který bude založen na kulturní a náboženské rozmanitosti a starodávné tradici tolerance v kosovské společnosti;

45. vyzývá k většímu úsilí o ochranu kulturního a náboženského dědictví Kosova, především srbských pravoslavných kostelů a klášterů i všech dalších památek, které představují světové a evropské kulturní dědictví; vyzývá v této souvislosti k účinnému uplatňování zvláštních ochranných zón, mimo jiné i k zastavení nezákonné výstavby v těchto zónách i v jejich blízkosti a k zajištění jejich trvalého začlenění do místních komunit; upozorňuje na nutnost přijmout zákony o ochraně srbských středověkých klášterů pravoslavné církve označených organizací UNESCO za světové kulturní dědictví a historického centra města Prizren a obce Velika Hoča/Hoça e Madhe; vyzývá k přijetí komplexního seznamu objektů kulturního dědictví, které podléhají ochraně, s cílem dosáhnout právní jasnosti a předcházet nesrovnalostem;

46. vyzývá k vynaložení dalšího úsilí o sjednocení univerzity v Prištině, která je nyní rozdělena, a vyzývá Komisi, aby předložila návrhy iniciativ, které by mohla Evropská unie vyvinout s cílem sjednotit fakulty v Mitrovici a Prištině;

47. vyzývá Radu, aby neprodleně pověřila Komisi zahájením jednání o rámcové dohodě s Kosovem týkající se jeho účasti na programech Společenství; bere na vědomí doporučení Komise zahájit účast Kosova nejprve na programech „Kultura“ a „Evropa pro občany“, avšak zdůrazňuje, že je důležité, aby byla co nejdříve rozšířena i na další programy;

48. znovu zdůrazňuje svou podporu činnosti občanské společnosti a vyzývá vládu a Kosovské shromáždění, aby vytvořily struktury a platformy pro dialog s organizacemi občanské společnosti; vyzývá zároveň příslušné orgány, aby při formulování sociálních a hospodářských politik zohledňovaly přínos činitelů občanské společnosti; zdůrazňuje význam nevládních organizací při monitorování činnosti příslušných orgánů, zejména v oblasti boje proti korupci a při budování důvěry mezi etniky; podporuje dialog mezi zástupci občanské společnosti s cílem stanovit společné priority a soustředit úsilí při ovlivňování veřejných politik;

49. uznává, že ačkoli je svoboda vstupovat do odborových organizací zaručena zákonem, je stále třeba zlepšovat situaci v oblasti základních pracovních a odborových práv; vybízí Kosovo, aby posílilo sociální dialog v rámci rozhodovacího procesu a v oblasti utváření politik a budování kapacit sociálních partnerů;

50. je znepokojen hospodářskou situací v Kosovu; zdůrazňuje význam rozpočtové kázně a udržitelných makroekonomických politik pro rozvoj země a zdůrazňuje, že proces privatizace musí probíhat naprosto transparentně; vítá opatření zaměřená na zjednodušení postupů pro začínající podniky, jejichž cílem je zvýšit rozpočtové příjmy a zároveň snížit vysokou nezaměstnanost v zemi, a to zejména mezi mladými lidmi; v této souvislosti lituje zpoždění při prodlužování platnosti autonomních obchodních opatření;

51. vítá přijetí strategie pro rozvoj MSP na období 2012–2016 a vyzývá agenturu Ministerstva průmyslu a obchodu pro podporu MSP, aby tuto strategii uplatňovala; naléhavě žádá tuto agenturu, aby zvýšila úsilí o větší nárůst počtu malých a středních podniků (MSP) tím, že jim zajistí přístup k finančním prostředkům, sníží administrativní zátěž a bude podporovat spolupráci mezi MSP v Kosovu, v celém regionu a v EU;

52. vyzývá Radu a Komisi, aby v úzké spolupráci s místními, regionálními a celostátními orgány v Kosovu podporovaly rozvoj moderního, ekologického a udržitelného zemědělství a MSP vyrábějících obnovitelnou energii;

53. připomíná, že konkrétní perspektivu pro udržitelný dlouhodobý hospodářský rozvoj Kosova lze zajistit pouze prostřednictvím obchodní dohody mezi Evropskou unií a Kosovem; vítá skutečnost, že Rada vyzvala Komisi, aby navrhla postup vedoucí k uzavření obchodní dohody, jakmile bude dosaženo dostatečného pokroku, a naléhavě žádá Komisi, aby do Kosova urychleně vyslala první misi odborníků s cílem posoudit pokrok země v této oblasti;

54. vítá řadu kroků, jež byly učiněny v oblasti ochrany životního prostředí; lituje skutečnosti, že kosovské orgány neprovedly adekvátní průzkum alternativ k vybudování nové tepelné elektrárny spalující uhlí, kterou má být nahrazena výroba energie v elektrárnách Kosovo A a B; uznává zároveň, že rostoucí energetické potřeby Kosova budou muset být v krátkodobém časovém horizontu nadále uspokojovány využíváním uhlí jako

nejdůležitějšího zdroje energie, požaduje však, aby se v souladu s cíli EU více investovalo do alternativních, čistějších technologií a zlepšování energetické účinnosti elektrické rozvodné sítě; žádá, aby byl zvýšen podíl energie z obnovitelných zdrojů s ohledem na to, že provoz elektráren Kosovo A a B musí být co nejdříve ukončen;

55. je toho názoru, že náležitá infrastruktura je zásadním předpokladem udržitelného rozvoje; zdůrazňuje význam zlepšení dopravní sítě a dopravního propojení se sousedními zeměmi s cílem usnadnit pohyb osob a zboží; považuje veřejnou dopravu a zejména železnice za nákladově efektivní a udržitelnou alternativu k silniční dopravě a vyzývá vládu a mezinárodní dárce, aby ve svých investičních plánech upřednostňovaly její rozvoj a modernizaci;

56. vítá upevňování vztahů Kosova s většinou sousedních zemí a vyzývá k plnému začlenění Kosova do regionální spolupráce; konstatuje, že předsednictví Kosova ve Středoevropské dohodě o volném obchodu (CEFTA) v roce 2011 proběhlo hladce; je však znepokojen tím, že napětí ve vztahu se Srbskem negativně ovlivňuje volný pohyb osob a zboží a obecně spolupráci v rámci dohody CEFTA;

57. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi a vládě, prezidentovi a parlamentu Kosova.